

Datum: 04. 09. 2008

Št.: 306-110/2008-6

Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28, Ljubljana, je v senatu pod predsedstvom Janija Soršaka, direktorja Urada, ob sodelovanju Klemena Valterja in Tanje Kolar kot članov senata, na podlagi tretjega odstavka 46. člena v povezavi s 13. členom Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Ur. l. RS št. 36/2008; ZPOmK-1; v nadaljevanju: ZPOmK-1) ter ob uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur.l. RS, št. 24/2006, ZUP-UPB2, Ur.l. RS, št. 126/2007, ZUP-E in Ur.l. RS, št. 65/2008, ZUP-F; v nadaljevanju: ZUP) na podlagi prigrasitve družbe UPC Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana, ki jo po pooblastilu zastopa odvetnik Matjaž Pantelič, Poljanski nasip 8, Ljubljana, v zadevi koncentracije družb UPC Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana in KRS-Kabelsko razdelilni sistem Tabor, d.d., Kardeljeva cesta 49, 2000 Maribor, ki ga zastopa direktor Ferdinand Valenčak, sprejel naslednjo

ODLOČBO:

Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni koncentraciji družb UPC Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana in KRS-Kabelsko razdelilni sistem Tabor, d.d., Kardeljeva cesta 49, 2000 Maribor, **ne nasprotuje**. Koncentracija **je skladna** s pravili konkurence.

Izvelek odločbe se objavi v Uradnem listu RS.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN STRANKE POSTOPKA

1. Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28/l, Ljubljana (v nadaljevanju: Urad), je dne 09.07.2008 prejel prigrasitev koncentracije družb UPC Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: UPC Telemach d.o.o.) in KRS-Kabelsko razdelilni sistem Tabor, d.d., Kardeljeva cesta 49, 2000 Maribor (KRS Tabor d.d.). Koncentracijo je prigrasila družba UPC Telemach d.o.o.
2. V skladu s 1. odstavkom 43. člena ZPOmK-1, je koncentracijo treba Uradu prigrasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe, objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za prigrasitev teči s prvim od teh dogodkov. Prigrasitev

mora vsebovati vse elemente, ki jih določa vladna Uredba o vsebini in zahtevanih elementih obrazca za prigrasitev koncentracije podjetij (Uradni list RS, št. 4/2000).

3. Kot izhaja iz podatkov v prigrasitvi je družba UPC Telemach d.o.o. dne 07.07.2008 sklenila z dosedanjimi lastniki delnic družbe KRS Tabor d.d. pogodbe o prodaji in nakupu delnic družbe KRS Tabor d.d., s katerimi je skupaj pridobila 12.522 delnic, kar predstavlja 24,33 % delež osnovnega kapitala družbe KRS Tabor d.d. Družba UPC Telemach d.o.o. je imela že pred tem posredno preko svoje hčerinske družbe KRS Rotovž d.d. v lasti 10.503 delnic družbe KRS Tabor d.d., kar predstavlja 20,41 % delež osnovnega kapitala družbe KRS Tabor d.d. Družba KRS Tabor d.d. ima v lasti 6004 lastnih delnic, kar predstavlja 11,66 % osnovnega kapitala, iz katerih družba KRS Tabor d.d. v skladu z 249. členom ZGD nima nobenih pravic, torej tudi ne glasovalnih pravic. Ob upoštevanju dejstva, da 6004 lastnih delnic v celotni emisiji 51.472 delnic KRS Tabor d.d., nima glasovalnih pravic, je družba UPC Telemach d.o.o. z nakupom 12.522 delnic dne 07.07.2008, skupaj z 10.503 delnicami v lasti hčerinske družbe KRS Rotovž d.d., dejansko pridobila nadzor v višini 50,64 % deleža vseh glasovalnih pravic delničarjev v družbi KRS Tabor d.d., s čimer je nastala obveznost prigrasitve koncentracije Uradu. Koncentracijo je družba UPC Telemach d.o.o. prigrasila Uradu pravočasno in sicer dne 09.07.2008. Prigrasitev ni bila popolna, zato je Urad prigrasitelja, družbo UPC Telemach d.o.o. pozval, naj odpravi pomanjkljivosti prigrasene koncentracije. Z dopolnitvijo vloge dne 22.08.2008, je prigrasitev postala popolna.
4. Prigrasitelj je v skladu z Zakonom o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 42/07 in 126/07) za prigraseno koncentracijo plačal upravno takso po tarifni številki 65 v vrednosti 12.000 točk.
5. UPC Telemach d.o.o. je družba z omejeno odgovornostjo, ki poleg drugih registriranih dejavnosti nudi storitve elektronskih komunikacij v obliki storitev kableskega prenosa televizijskih in radijskih vsebin, storitev širokopasovnega dostopa do interneta in storitev digitalne (VoIP) telefonije končnim uporabnikom. Družba UPC Telemach d.o.o. je članica skupine družb Liberty Global in jo v celoti obvladuje družba UPC Slovenia Holding B.V., Boeing Avenue 53, 1119 PE Schiphol Rijk, Amsterdam, Nizozemska, kot edina ustanoviteljica in lastnica 100 % lastniškega deleža družbe UPC Telemach. Nadzor nad obvladujočo družbo UPC Slovenia Holding B.V., po hierarhični lestvici od spodaj navzgor, izvajata družbi: UPC Broadband Holding B.V., Boeing Avenue 53, 1119 PE Schiphol Rijk, Amsterdam in Liberty Global Europe Management B.V., Boeing Avenue 53, 1119 PE Schiphol Rijk, Amsterdam, obe iz Nizozemske. Nadzor nad navedenimi hčerinskimi družbami vsaka od obvladujočih družb izvaja preko upravičenj, ki izhajajo iz lastništva celotnega poslovnega deleža hčerinske družbe in s tem 100 % osnovnega kapitala hčerinske družbe ter imenovanjem zakonitih zastopnikov hčerinske družbe. Razen družbe UPC Telemach d.o.o. nobena izmed družb, ki sodijo v skupino Liberty Global, ni prisotna na slovenskem trgu. Kot izhaja iz podatkov v prigrasitvi je družba UPC Telemach d.o.o. imela pred prigrasitvijo zadevne koncentracije štiri odvisne družbe in sicer; KRS Velenje d.d., kjer ima 88,13 % delež, CATV Murska Sobota d.d., kjer ima 84,51 % delež, KRS Rotovž d.d., kjer ima 60,12 % delež in Ljubljanski kabel d.d., kjer ima 75,61 % delež. Družba Ljubljanski kabel d.d. ima v lasti 100 % delež v družbi LK1 d.o.o., pri čemer bo ta družba v kratkem pripojena k družbi Ljubljanski kabel d.d. Kot izhaja iz podatkov v prigrasitvi, družba UPC Telemach d.o.o. z zadevno koncentracijo, preko hčerinske družbe KRS Rotovž d.d. kot opisano v zgoraj v točki 3, z 50,64 % deležem glasovalnih pravic obvladuje družbo KRS Tabor d.d.

6. Družba KRS Tabor d.d. je delniška družba, ki ima v upravljanju in vzdrževanju kabelsko prenosni sistem na območju mesta Maribor in okolice, preko katerega ponuja storitve elektronskih komunikacij v obliki storitev kabelskega prenosa televizijskih in radijskih vsebin, storitev širokopasovnega dostopa do interneta in storitev digitalne (VoIP) telefonije končnim uporabnikom. Družba KRS Tabor d.d. pred koncentracijo ni imela gospodujoče družbe. KRS Rotovž d.d. ima v lasti 10.503 delnic družbe KRS Tabor d.d., kar predstavlja 20,41 % delež. Večinski 60,12 % lastnik družbe KRS Rotovž d.d. je družba UPC Telemach d.o.o., s čimer družba UPC Telemach d.o.o. preko hčerinske družbe KRS Rotovž d.d. posredno nadzoruje 20,41 % deleža osnovnega kapitala družbe KRS Tabor d.d. Kot izhaja iz podatkov v priglasitvi je družba UPC Telemach d.o.o. dne 07.07.2008 sklenila z dosedanji lastniki delnic družbe KRS Tabor d.d. pogodbe o prodaji in nakupu delnic družbe KRS Tabor d.d. in sicer skupaj 12.522 delnic, kar predstavlja 24,33 % delež osnovnega kapitala družbe KRS Tabor d.d. in kot opisano zgoraj v točki 3, družba UPC Telemach d.o.o. z 50,64 % deležem glasovalnih pravic obvladuje družbo KRS Tabor d.d. Družba KRS Tabor d.d. ima eno odvisno družbo in sicer Kabelsko komunikacijski sistem Pobrežje d.d.
7. Udeleženci koncentracije bosta z obravnavano koncentracijo izkoristili združevalne sinergije ter s tem omogočili svojim uporabnikom storitev nadaljnje izboljševanje kvalitete, pestrosti ponudbe, tehnološkega posodabljanja in konkurenčnosti storitev prenosa televizijskih vsebin, storitev širokopasovnega dostopa do interneta in storitev digitalne telefonije, ki jih družbi ponujata na območjih svojih kabelskih omrežij in kabelskih omrežij svojih hčerinskih družb. Pričakuje se, da bodo sinergični učinki predmetne koncentracije in povečan skupni doseg kabelskih omrežij udeleženk koncentracije na področju mesta Maribor, poleg ostalih pozitivnih učinkov tudi še povečali dosegljivost in možnosti za ponujanje najsodobnejših storitev vsem obstoječim uporabnikom storitev udeleženk koncentracije pod konkurenčnimi pogoji in na obstoječih kabelskih priključkih ter brez večjih tehničnih posegov oziroma sprememb naročniških razmerij. Po izvedeni koncentraciji bo družba KRS Tabor d.d. ohranila svojo pravno subjektiviteto.

II. PODREJENOST ZPOMK

A Koncentracija

8. Iz priglasiženih podatkov izhaja, da je družba UPC Telemach d.o.o. dne 07.07.2008 sklenila z dosedanji lastniki delnic družbe KRS Tabor d.d. pogodbe o prodaji in nakupu delnic družbe KRS Tabor d.d. in sicer skupaj 12.522 delnic, kar predstavlja 24,33 % delež osnovnega kapitala družbe KRS Tabor d.d. Družba UPC Telemach d.o.o. je imela že pred tem posredno preko svoje hčerinske družbe KRS Rotovž d.d. v lasti 10.503 delnic družbe KRS Tabor d.d., kar predstavlja 20,41 % delež osnovnega kapitala družbe KRS Tabor d.d. Družba KRS Tabor d.d. ima v lasti 6004 lastnih delnic, kar predstavlja 11,66 % osnovnega kapitala, iz katerih družba KRS Tabor d.d. v skladu z 249. členom ZGD nima nobenih pravic, torej tudi ne glasovalnih pravic. Ob upoštevanju dejstva, da 6004 lastnih delnic v celotni emisiji 51.472 delnic KRS Tabor d.d., nima glasovalnih pravic, je družba UPC Telemach d.o.o. z nakupom 12.522 delnic dne 07.07.2008, skupaj z 10.503 delnicami v lasti hčerinske družbe KRS Rotovž d.d., dejansko pridobila nadzor v višini 50,64 % deleža vseh glasovalnih pravic delničarjev v družbi KRS Tabor d.d. Pridobitev takšnega nadzora nad drugim podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje 1. odstavka 10. člena ZPOMK-1, ki določa, da gre za koncentracijo podjetij v primeru, ko eno ali več podjetij bodisi z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad drugim podjetjem.

B Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

9. ZPOmK-1 v 1. odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Uradu. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 milijonov eurov in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 milijon eurov.
10. Iz predloženih finančnih podatkov priglasitelja ter drugih javno dostopnih podatkov izhaja, da v transakciji udeležena podjetja skupaj s podjetji v skupini presegajo pragove letnega prometa, določene v 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1, zato je koncentracija podrejena določbam ZPOmK-1 in mora biti priglašena Uradu.

III. SKLADNOST S PRAVILI KONKURENCE

11. Urad pri presoji koncentracije ugotavlja, ali zaradi priglašene koncentracije prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih subjektov in z njimi povezanih družb na katerem od trgov, kjer nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov.
12. Urad je v okviru presoje skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence upošteval navedbe priglasitelja in oprl svojo odločitev na merila, ki jih za presojo koncentracij določa ZPOmK-1. V skladu z Navodilom o načinu in pogojih določanja upoštevnega trga (Uradni list RS, št. 83/2000) predstavljajo upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg tisti proizvodi oziroma storitve, ki so v očeh uporabnika z vidika lastnosti, cene in namena uporabe medsebojno zamenljivi ali nadomestljivi. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.
13. Udeleženci koncentracije družbi UPC Telemach d.o.o. in KRS Tabor d.d., kot tudi vsa podjetja v skupini, se po navedbah priglasitelja ukvarjajo izključno le z dejavnostmi storitev elektronskih komunikacij v obliki storitev kablanskega prenosa televizijskih in radijskih vsebin, storitev širokopasovnega dostopa do interneta in storitev digitalne telefonije končnim uporabnikom na področjih, do katerih segajo kablenska omrežja vseh podjetij v skupini obeh udeleženk koncentracije.

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

14. Urad je izhajajoč iz podatkov v priglasitvi in ostalih Uradu dostopnih podatkov, predvsem pa na podlagi podatkov iz analiz upoštevni trgov Agencije za pošto in elektronske komunikacije (v nadaljevanju: APEK) in letnih poročil APEK o razvoju trga elektronskih komunikacij, presojal nameravano koncentracijo na upoštevni proizvodni oziroma storitveni trgi in sicer; (a) trgu storitev prenosa televizijskih in radijskih vsebin preko kablanskega omrežja in internetnega protokola (IPTV) (b) trgu storitev širokopasovnega dostopa do interneta in (c) trgu storitev fiksne telefonije, ki vključuje klasično fiksno in digitalno (VoIP) telefonijo.
15. Urad je pri določitvi upoštevni trgov upošteval tudi dejstvo, da tako kablanski operaterji kot ostali

ponudniki elektronskih komunikacij, na trgu ponujajo različne multifunkcijske oziroma konvergenčne storitve t.i. »double-play« (dvojček) in »triple-play« (trojček) pakete, ki združujejo vse tri storitve iz prejšnje točke v enem paketu. Ker operaterji na trgu ponujajo različne pakete, ki vključujejo storitve v različnih cenovnih kombinacijah in ker uporabniki niso vezani na izbiro »paketa« temveč lahko še vedno izbirajo samo eno od teh storitev, ki so v »paketu«, je Urad presodil, da bi bila opredelitev upoštevnega trga »double-play« ali »triple-play«, kot samostojnega trga neustrezna, zaključki Urada glede zamenljivosti storitev pa bi bili nepravilni. Urad zato zaključuje, da je določitev upoštevne trgov, kot izhaja iz prejšnje točke pravilna, saj se je osredotočil na zamenljivost posamezne storitve, medtem ko bi upoštevni trg »paketov« prišel v poštev v primeru, da bi uporabniki imeli na izbiro le »pakete« in ne posameznih storitev.

16. Z opredeljenimi trgi storitev, ki jih ponujata udeleženci koncentracije, je tesno povezan medoperaterski trg »hrbtenični deli zakupljenih vodov«, ki je reguliran s strani APEK. Ker udeleženci koncentracije pri medkrajevnih povezavah večinoma ne razpolagata z lastno infrastrukturo, je potrebno za takšne povezave uporabljati infrastrukturo v lasti tretjih oseb. Iz tega razloga družbi nastopata na tem trgu kot uporabnici najetih vodov družb Telekom Slovenije, Elektro Slovenije (Stelkom), Slovenske železnice in DARS, ki s tako medkrajevno infrastrukturo razpolagajo, ter s tem omogočajo prenos podatkov oziroma storitev dostopa do interneta med njunimi ločenimi omrežji. Uporaba omenjenih medoperaterskih storitev za udeleženci koncentracije predstavlja predvsem vzpostavljanje hrbtениčne povezave, ki je temeljna predpostavka za izvajanje in tehnološko dovršenost ter konkurenčno kakovost storitev v okviru poenotenih ponudbenih paketov udeleženk koncentracije na trgih storitev prenosa televizijskih vsebin, storitev širokopasovnega dostopa do interneta in digitalne telefonije. Urad tega trga ni posebej opredelil in presojal, ker izvedba oziroma uporaba tovrstnih medoperaterskih storitev za udeleženci koncentracije predstavlja v največjem delu zgolj predpogoj za izvajanje in izpopolnjevanje storitev udeleženk koncentracije na trgih storitev prenosa televizijskih vsebin, storitev širokopasovnega dostopa do interneta in storitev digitalne telefonije.

B Upoštevni geografski trg

17. Upoštevni geografski trg je tisto geografsko področje, na katerem si konkurenti na upoštevem proizvodnem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov oziroma storitev v enakih pogojih konkurence. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevne trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd. V primeru obravnavane koncentracije je Urad pri presoji učinkov koncentracije na trgu komunikacijskih storitev, upošteval tudi širšo opredelitev tako upoštevne storitvenega kot upoštevne geografskega trga, ki je v tem primeru slovenski trg. Po navedbah priglasitelja so kabelska omrežja obeh udeleženk koncentracije funkcionalno ločene celote, ki se geografsko v nobenem delu ne prekrivajo. Iz tega razloga se fizična dosegljivost oziroma zamenljivost storitev udeleženk koncentracije za končne uporabnike ne bo spremenila.
18. Glede na to, da je Urad v nadaljevanju ugotovil, da obravnavana koncentracija ne bo imela posledic ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja in ne bo pomenila bistvenega zmanjšanja ali onemogočanja učinkovite konkurence na upoštevne storitvenih trgih, iz tega razloga ni dokončno opredelil upoštevne geografskega trga.

TRG STORITEV PRENOSA TELEVIZIJSKIH IN RADIJSKIH VSEBIN PREKO KABELSKEGA OMREŽJA IN INTERNETNEGA PROTOKOLA (IPTV)

19. Po navedbah priglasitelja je storitev prenosa televizijskih in radijskih vsebin preko kableske tehnološke platforme primerljiva in zamenljiva s ponudbo storitve IPTV preko xDSL tehnološke platforme in FTTH (fibre to the home) optične platforme, ki se razprostirata na celotnem območju Republike Slovenije, zaradi česar naj bi Urad presojal koncentracijo na širše opredeljenem, nacionalnem, geografskem trgu.
20. Urad je že v koncentraciji Telemach/CATV Murska Sobota¹ ugotovil, da obliki prenosa signalov preko kableskega omrežja in xDSL tehnološke platforme nista popolna substituta, saj poleg nekaterih tehničnih razlik, ki izhajajo predvsem iz raznolikosti tehnološke platforme, po kateri se radijski in televizijski signali prenašajo, na nekaterih lokacijah še vedno obstajajo ovire za kakovostni sprejem IPTV, ki so pogojene z oddaljenostjo od centrale oziroma DSLAM²-a. Poleg tega je omejeno tudi število central, kjer je omogočen razvezan dostop do krajevne zanke³. Na drugi strani je televizija na osnovi protokola IP, ki uporablja kot dostopovno omrežje tehnologijo FTTH, enakovredna kableski televiziji, saj gre v tem primeru za tehnologijo, ki je glede razpoložljive pasovne širine primerljiva s tehnologijo koaksialnih kableskih omrežij.
21. Število lokacij, kjer je možen sprejem radijskih in televizijskih signalov preko xDSL tehnološke platforme, ter lokacij, kjer je možen razvezan dostop, je objavljeno in sproti ažurirano na spletnih straneh ponudnikov Telekom Slovenije, T-2, Amis in Tuš Telekom. Na tem mestu je potrebno dodati, da je objavljen seznam lokacij na spletnih straneh ponudnikov zgolj informativen in da je potrebno za točno določeno lokacijo narediti poizvedbo pri družbi Telekom Slovenije, ki se na podlagi povpraševanja oziroma interesa naročnikov odloča o vzpostavitvi storitve na tej lokaciji.
22. Urad je kljub nekaterim tehničnim omejitvam, ki omejujejo popolno zamenljivost kableske in IPTV z vidika naročnika, presojal zadevno koncentracijo na širše opredeljenem, nacionalnem, geografskem trgu. Na splošno sicer ni mogoče trditi, da je IPTV razpoložljiva na celotnem območju Slovenije, vendar iz dostopnih podatkov izhaja, da ponudniki ponujajo storitev na pretežnem delu Slovenije, ki je najbolj poseljen oziroma praktično v vseh večjih urbanih središčih, kjer je prisotna ponudba kableske televizije, katerih kakovost in cene teh storitev so medsebojno primerljive. Stopnja razvejanosti omrežja ponudnikov IPTV, predvsem pa omrežja Telekom Slovenije preko katerega tudi ostali ponudniki ponujajo IPTV na xDSL tehnološki platformi, je namreč na takem nivoju, da je uporabnikom storitev brez večjih ovir omogočena zamenljivost med storitvijo kableske televizije in IPTV. Urad ugotavlja, da lahko na teh območjih uporabnik brez večjih omejitev v primeru 5-10 % povečanja TV naročnin zamenja ponudnika. Tej ugotovitvi pritrjuje tudi dejstvo, da kljub temu, da je razmerje med priključki IPTV in kableske televizije še vedno v korist kableske televizije, se delež slednje ves čas postopoma znižuje. Od prvega četrletja 2007 se je njen delež znižal že za 20,6 odstotnih točk.⁴

¹ Odločba koncentracije Telemach in CATV MS (št. 306-50/2005-30).

² DSLAM – lokalni širokopasovni koncentrator, ki zbira promet, ki ga generirajo naročniki, priključeni na DSLAM preko xDSL ali optičnih povezav. Promet se iz DSLAM-a prenaša naprej v omrežje v naslednji DSLAM in od tam k naslovniku.

³ V skladu z Vzorčno ponudbo za razvezan dostop do krajevne zanke in skupno lokacijo družba Telekom Slovenije nudi in objavlja skupne lokacije oz. lokacije glavnih delilnikov, na katerih je možno postaviti DSLAM-e in zagotoviti naročnikom širokopasovni dostop do interneta, ki je pogoj za xDSL TV. Te lokacije so na voljo alternativnim operaterjem.

⁴ Vir: APEK – Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrletje 2008

Tabela 1: Deleži priključkov kableske televizije in IPTV

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q
Kabelska televizija	89,4 %	87,3 %	85,2 %	81,1 %	77,8 %
IPTV	10,6 %	12,7 %	14,8 %	18,9 %	22,2 %

Vir: APEK – Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrtletje 2008

23. Urad ugotavlja, da vsi podatki prepričljivo potrjujejo vse večjo zamenljivost storitev in močan konkurenčni pritisk na kableske operaterje ki ponujajo kablesko televizijo s strani ponudnikov IPTV. Zaradi visoke stopnje dosegljivosti storitev preko xDSL tehnologij je tudi v bodoče pričakovati nadaljnje migracije iz kableske tehnološke platforme na xDSL platformo. Dodatno bo k migracijam pripomogla tudi tehnologija optičnih kableskih povezav FTTH, katera je vse bolj v porastu.
24. Na podlagi zgoraj navedenega Urad zaključuje, da obravnavana koncentracija ne bo imela posledic ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja in ne bo pomenila bistvenega zmanjšanja ali onemogočanja učinkovite konkurence na upoštevnem trgu storitev prenosa televizijskih in radijskih vsebin.

TRG STORITEV ŠIROKOPASOVNEGA DOSTOPA DO INTERNETA

25. Priglasitelj navaja, da sta širokopasovni kabelski in xDSL dostop do interneta za končnega uporabnika zamenljiva, zaradi česar naj bi bil upošteveni geografski trg nacionalen. Kot je Urad ugotovil že v primeru koncentracije družb Telemach/CATV Murska Sobota⁵ je zamenljivost širokopasovnega interneta preko različnih tehnologij odvisna od razpoložljivosti posamezne vrste tehnologije na lokaciji uporabnika oziroma stroškov, povezanih z zagotovitvijo posamezne vrste tehnologije. Samo v primeru, da ima posameznik na svoji lokaciji zagotovljeni obe tehnologiji, pri čemer pa bi bili stroški zamenjave oziroma prehoda na drugo tehnologijo minimalni, bi lahko govorili o popolni zamenljivosti med dostopom do interneta preko xDSL tehnološke platforme in preko kableskega omrežja.
26. Iz podatkov ki jih je navedel priglasitelj in drugih Uradu dostopnih podatkov izhaja, da sta obe storitvi (kabelski in xDSL dostop do interneta) z vidika cen, kakovosti in uporabnosti storitev v obeh končnega uporabnika zamenljivi. Ob tem je treba izpostaviti dejstvo, da družba T-2 novim naročnikom brezplačno pokrije morebitne stroške predčasni odpovedi naročniških razmerij pri drugih operaterjih, zaradi česar potrošnik ni soočen z večjimi stroški prehoda na drugega operaterja, ob morebitnem povečanju maloprodajnih cen.
27. Podatki iz spodnje tabele kažejo, da delež priključkov dostopa do interneta preko xDSL tehnološke platforme močno prevladuje glede na število kableskih modemov.

Tabela 2: Gibanje deležev priključkov širokopasovnega dostopa do interneta po tehnologijah

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q
xDSL	72,2 %	72,2 %	72,1 %	71,7 %	70,7 %
Kabelski modem	25,8 %	25,7 %	25,4 %	24,7 %	23,5 %
FTTH	1,6 %	1,6 %	2,1 %	3,2 %	5,5 %
Ostale tehnologije	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,4 %	0,3 %

Vir: APEK – Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrtletje 2008

⁵ Odločba koncentracije Telemach in CATV MS (št. 306-50/2005-30).

28. Rešitve na temelju dostopovne optične povezave do končnih uporabnikov (FTTH) trenutno ne predstavljajo popolnega substituta dostopu do interneta preko kablanskega interneta in xDSL platforme, saj je slednja šele v izgradnji in še to predvsem v urbanih središčih. Optična vlakna so zaradi visokih stroškov vzpostavitve redkeje na voljo za dostop do posameznega gospodinjstva. Tudi tehnologija UMTS ne predstavlja substituta, saj omogoča prenos podatkov z nižjo hitrostjo, ima omejen čas dostopanja in je tudi dražja. Ustrezne zamenljivosti ne zagotavljajo niti Wi Fi spoti, ki so namenjeni dostopu na točno določenih lokacijah (letališča, hoteli), niso pa namenjeni uporabi v gospodinjstvih in podjetjih. Dostop preko energetskih kablov v Sloveniji prav tako še ni v javni komercialni ponudbi. Širokopasovni brezžični dostop (WiMax) omogoča dostop do omrežja z uporabo frekvenc in s tem zagotavljanje širokopasovnega dostopa, vendar je razširjenost in razdrobljenost takega omrežja glavni razlog za nezamenljivost z xDSL tehnologijo. Agencija je v letu 2006 dodelila radijsko frekvenco za širokopasovni brezžični dostop (WiMax) za dobo 10 let družbama Telekom Slovenije in Tok telekomunikacije, ki bosta storitev širokopasovnega interneta morala zagotoviti na območju RS.
29. V skladu z gornjimi ugotovitvami, je Urad presojal koncentracijo na širše opredeljenem, nacionalnem geografskem trgu, saj je praktično v vseh večjih mestih, kjer je prisotna ponudba kablanskega interneta družb udeleženk koncentracije, na voljo ponudba interneta preko xDSL tehnološke platforme, v nekaterih urbanih središčih pa tudi hitri internet preko optičnega omrežja FTTH, katerih kakovost in cene so popolnoma primerljive s ponudbo udeleženk koncentracije. Urad ugotavlja, da lahko na teh območjih potrošnik brez večjih omejitev v primeru 5-10 % povečanja naročnine za internet zamenja ponudnika.
30. Podatki iz spodnje tabele kažejo, da tržni delež xDSL širokopasovnega dostopa Telekoma Slovenije sicer pada, vendar še vedno ostaja na visoki ravni, kar tudi ob upoštevanju dejstva, da Telekom Slovenije razpolaga z najbolj razvejanim in zmogljivim omrežjem, kaže na pomembno tržno moč Telekoma Slovenije. Če nadalje seštejemo tržne deleže operaterjev, ki ponujajo širokopasovni dostop do interneta preko xDSL in FTTH tehnološke platforme (Telekom Slovenije, T-2, UPC Telemach, Amis, Tuš Telekom), ugotovimo, da se je ta tržni delež v opazovanem razdobju povečal v primerjavi s tržnim deležem kablanskih ponudnikov interneta (Ljubljanski kabel, KRS Rotovž, KRS Tabor).

Tabela 3: Tržni deleži operaterjev, ki ponujajo širokopasovni dostop do interneta

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q
Telekom Slovenije	53,5 %	51,9 %	51,5 %	50,2 %	49,2 %
T-2	11,3 %	12,1 %	12,7 %	14,2 %	16,8 %
UPC Telemach	8,5 %	8,6 %	8,5 %	8,5 %	8,3 %
Amis	7,5 %	7,8 %	8,2 %	8,8 %	8,8 %
Tuš Telekom	3,5 %	3,6 %	3,5 %	3,3 %	3,2 %
Ljubljanski kabel	2,1 %	2,3 %	2,3 %	2,7 %	2,0 %
KRS Rotovž	2,4 %	2,4 %	2,3 %	2,1 %	2,0 %
KRS Tabor	2,3 %	2,3 %	2,1 %	2,0 %	1,8 %
Ostali	8,7 %	9,0 %	9,0 %	8,2 %	7,9 %

Vir: APEK – Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrtletje 2008

31. Na podlagi zgoraj navedenega Urad zaključuje, da obravnavana koncentracija ne bo imela posledic ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja in ne bo pomenila bistvenega zmanjšanja ali onemogočanja učinkovite konkurence na upoštevem trgu storitev širokopasovnega dostopa do interneta.

TRG STORITEV FIKSNE TELEFONIJE

32. Iz podatkov ki jih je navedel priglasitelj in drugih Uradu dostopnih podatkov izhaja, da pri storitvah fiksne telefonije obstaja več tehnologij. Ločimo t.i. tehnologije klasične fiksne telefonije⁶ in IP telefonijo (VoIP), ki prenaša storitve govora preko internetnega protokola. Telekom Slovenije ima zgrajeno daleč najbolj razvejano in zmogljivo omrežje, zgrajeno v preteklosti za potrebe klasične fiksne telefonije, ki dosega praktično vse obstoječe objekte vseh potencialnih uporabnikov tako klasične kot tudi VoIP telefonije. Poleg klasične telefonije Telekom Slovenije preko svojega omrežja kot tudi ostali internetni ponudniki preko svojega omrežja in preko dostopa do omrežja Telekoma Slovenije, ponujajo na celotnem območju Slovenije VoIP. Stopnja razvejanosti omrežja ponudnikov interneta in s tem možnosti ponudbe VoIP, predvsem pa razvejanost omrežja Telekoma Slovenije preko katerega tudi ostali ponudniki ponujajo VoIP, je namreč na takem nivoju, da je uporabnikom storitev brez večjih ovir omogočena zamenljivost med storitvijo klasične in VoIP telefonije. Kot že ugotovljeno zgoraj sta širokopasovni kabelski in xDSL dostop do interneta za končnega uporabnika zamenljiva, s čimer je zamenljiva tudi storitev VoIP kabelskih in ostalih operaterjev. VoIP je namreč storitev govorne telefonije, ki se nudi lahko tam kjer ima uporabnik dostop do širokopasovnega interneta. Urad tako ugotavlja, da so storitve klasične fiksne telefonije in VoIP telefonije tako na tehnološki platformi kabelskega in xDSL dostopa do interneta, z vidika končnega uporabnika medsebojno zamenljive.
33. Urad na podlagi podatkov, ki jih je navedel priglasitelj in drugih Uradu dostopnih podatkov ugotavlja, da se storitve klasične fiksne telefonije in VoIP telefonije tako na xDSL tehnološki platformi in platformi kabelskega omrežja, ponujajo na celotnem območju Slovenije in da so te storitve, z vidika cen, kakovosti in uporabnosti storitev v očeh končnega uporabnika zamenljive.
34. Podatki iz spodnje tabele kažejo, da delež klasične fiksne telefonije močno prevladuje nad deležem VoIP telefonije. Iz tabele je razviden trend rasti VoIP telefonije, kar kaže, da slednja vse bolj nadomešča klasično fiksno telefonijo.

Tabela 4: Deleži telefonskih priključkov po tehnologijah

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q
PSTN	55,2 %	54,1 %	52,6 %	50,6 %	48,5 %
PSTN Centreks	10,6 %	10,6 %	10,6 %	10,6 %	10,6 %
ISDN BA in PA	18,5 %	17,9 %	17,1 %	16,1 %	15,2 %
ISDN Centreks	8,4 %	8,5 %	8,4 %	8,4 %	8,4 %
VoIP	7,2 %	8,9 %	11,4 %	14,3 %	17,3 %

Vir: APEK – Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrtletje 2008

35. Podatki iz spodnje tabele kažejo tržne deleže VoIP telefonije iz katerih izhaja, da tržni delež Telekoma Slovenije sicer pada, vendar še vedno ostaja na visoki ravni, kar tudi ob upoštevanju dejstva, da Telekom Slovenije razpolaga z najbolj razvejanim in zmogljivim omrežjem, kaže na pomembno tržno moč Telekoma Slovenije. Če nadalje seštejemo tržne deleže operaterjev, ki

⁶ PSTN, PSTN Centreks, ISDN BA in PA, ISDN Centreks

ponujajo VoIP na xDSL in FTTH tehnološki platformi (Telekom Slovenije, T-2, Amis, Tuš Telekom), ugotovimo, da je ta tržni delež v opazovanem obdobju padel v primerjavi s tržnim deležem kabelskih ponudnikov interneta (UPC Telemach, Ljubljanski kabel), vendar še vedno ostaja na visoki ravni 87,3 odstotne točke, kar pomeni, da udeleženci koncentracije ne bosta okrepili in spremenili tržnega položaja, do te mere, da bi koncentracija predstavljala nevarnost za učinkovito konkurenco.

Tabela 5: Tržni deleži operaterjev, ki ponujajo VoIP telefonijo po številu priključkov

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q
Telekom Slovenije	53,5 %	55,2 %	50,2 %	47,8 %	47,9 %
T-2	39,8 %	34,7 %	34,8 %	33,5 %	32,3 %
UPC Telemach	0,6 %	2,2 %	5,4 %	8,1 %	9,1 %
Amis	2,7 %	3,5 %	5,3 %	5,6 %	5,8 %
Tuš Telekom	2,1 %	1,8 %	1,6 %	1,3 %	1,3 %
Ljubljanski kabel	0,4 %	1,0 %	1,7 %	1,9 %	1,9 %
Ostali	0,9 %	1,6 %	1,0 %	1,8 %	1,7 %

Vir: APEK – Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrtletje 2008

36. Na podlagi zgoraj navedenega Urad zaključuje, da obravnavana koncentracija ne bo imela posledic ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja in ne bo pomenila bistvenega zmanjšanja ali onemogočanja učinkovite konkurence na upoštevem trgu storitev fiksne telefonije.

IV. ZAKLJUČEK

37. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja koncentracije in ob upoštevanju drugih Uradu razpoložljivih podatkov, Urad ugotavlja, da koncentracija med družbama UPC Telemach d.o.o. in KRS Tabor d.d., ne bo povzročila omejevanja in izkrivljanja učinkovite konkurence na trgu storitev prenosa televizijskih in radijskih vsebin preko kabelskega omrežja in internetnega protokola (IPTV), trgu storitev širokopasovnega dostopa do interneta in trgu storitev fiksne telefonije, saj je v vseh večjih mestih, kjer sta prisotna tudi udeleženci koncentracije, zagotovljena konkurenca na ravni xDSL in FTTH tehnološke platforme, preko katere se prav tako ponujajo storitve prenosa radijskih in televizijskih signalov, dostopa do interneta in VoIP, ki ima tudi konkurenco v klasični fiksni telefoniji, zato je Urad odločil, kot izhaja iz izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je mogoče vložiti tožbo pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana v roku tridesetih (30) dni od dneva vročitve sklepa. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču neposredno pisno ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Pripravil:
Klemen Valter

Jani Soršak
DIREKTOR

Vročiti:

- UPC Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, Ljubljana; po pooblaščenem odvetniku Matjažu Panteliču, Poljanski nasip 8, Ljubljana.
- Dokumentarno gradivo, tu;